

Nordisk
Ministerråd

Norden – en kraft for fred

Program for Islands formandskab
i Nordisk Ministerråd 2023

Oslo, Norge. Foto: Unsplash.com

Indhold

En hilsen fra statsministeren og samarbejdsministeren	3
Et grønt Norden	5
Et konkurrencedygtigt Norden	9
Et socialt bæredygtigt Norden	12
Fred	15
Vores vision 2030	17
Om denne publikation	18

Denne publikation findes også som en webtilgængelig version online:
<https://pub.norden.org/politiknord2022-738/>

Barnafoss. Foto: Visit Iceland

En hilsen fra statsministeren og samarbejdsministeren

Statsminister

Katrín

**Jakobsdóttir og
samarbejdsminister**

**Guðmundur Ingi
Guðbrandsson**

De nordiske landes samarbejde bygger på stærke kulturelle og sociale bånd. Vi udveksler synspunkter, søger fælles løsninger på nutidens og fremtidens udfordringer og deler erfaringer og viden med hinanden.

Norden er stærkest, når landene står sammen. Det nordiske samarbejde skaber resultater, giver os glæde og er med til at bygge en bro mellem landenes indbyggere. Dette gælder for eksempel inden for ligestilling mellem kønnene, miljøpolitik og den almene velfærd i vores samfund.

Det nordiske samarbejde er dybt forankret i landene, og mange generationer kender ikke en verden uden det. Vi er muligvis tilbøjelige til at tage samarbejdet for givet. Det nordiske samarbejde opstår dog ikke af sig selv og er ikke givet på forhånd. Det udspringer af en dialog, et stort arbejde og nogle fælles beslutninger, som styrker Norden som region. Det nordiske samarbejdes vision for 2030, om at Norden skal blive verdens mest bæredygtige og integrerede region, er et godt eksempel på en fælles beslutning, som vil skabe store muligheder i de kommende år.

Under Islands formandskab vil vi arbejde ihærdigt med de tre prioriteringer i Nordisk Ministerråds handlingsplan for et grønt, konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden. Vi vil også sætte fokus på at afdække fredens betydning som et grundlag for menneskerettigheder, velfærd og ligestilling mellem kønnene samt beskyttelse af miljø og klima.

De maritime anliggender og grøn omstilling i forbindelse med udnyttelsen af havets ressourcer vil få et særligt fokus som opfølgning på en nylig erklæring fra statsministrene i alle de nordiske lande. I de senere år har Norden taget et vigtigt initiativ til forhandlinger om en international aftale om forebyggelse af plastikforurening i havet.

Under formandskabet vil vi fokusere på et tæt samarbejde i Norden på klimaområdet, ikke mindst inden for energiomstilling og retfærdig grøn omstilling, herunder på blandt andet arbejdsmarkedet. Derudover vil vi

fortsat bevæge os fremad mod øget digitalisering og lægge vægt på at finde metoder til at gøre elektroniske tjenester mere brugervenlige for de mennesker, der har svært ved at tilegne sig den nye teknologi.

Vi vil lægge stor vægt på at modarbejde det tilbageskridt, der er sket inden for kampen for LGBTI-personers rettigheder, og bidrage til at øge denne gruppes rettigheder.

Vi vil også fortsætte med at fjerne unødvendige grænsehindringer og dermed styrke integrationen og den internationale konkurrenceevne i regionen.

Desuden vil vi fokusere på Norden som en kreativ region og fremme innovation i kulturlivet, da både kultur og kreative erhverv spiller en stadig større rolle i økonomien.

Det nordiske samarbejde rækker også ud over Nordens grænser, og vi er stærkest, når vi taler med én stemme i internationale fora. Vi står over for store og forskelligartede udfordringer, som kræver løsninger på tværs af landegrænser. Det islandske formandskab vil rette et særligt fokus på de nordiske landes samarbejde på disse områder, både i de enkelte lande, men også internationalt. Det gør vi med blikket rettet mod demokrati, menneskerettigheder og beskyttelse af natur og miljø.

Vi ser frem til samarbejdet i 2023.

Foto: Udenrigsministeriet/Golli, Kjartan Þorbjörnsson

Et grønt Norden

Under Islands formandskab vil vi styrke grundpillerne for et fortsat samarbejde om bæredygtig udvikling af vores samfund. Der vil blive lagt vægt på udveksling af erfaringer og gode resultater inden for klima, maritime anliggender og i forbindelse med implementeringen af cirkulær økonomi, for dermed at styrke samarbejdet på disse områder. Island lægger endvidere særlig vægt på at mobilisere alle samfundsgrupper på denne grønne vej.

Miljø

De nordiske lande er ikke blevet skånet for de tiltagende udfordringer grundet klimaændringer, tab af biodiversitet og miljøforurening i de seneste år og årtier. Disse udfordringer er blandt andet blevet mødt og vil fortsat blive mødt med et stærkt nordisk samarbejde på miljøområdet.

Effekterne af klimaændringerne er mest synlige i Arktis og på den nordlige halvkugle, og dermed i Norden. Ud over tiltag, der skal reducere udledningen af drivhusgasser i atmosfæren, arbejder man i Norden med projekter, der fokuserer på klimatilpasning. Under Islands formandskab vil der være mulighed for at udveksle erfaringer og gode eksempler på klimatilpasning i de nordiske lande, blandt andet med vægt på de mange udfordringer, som små samfund i Arktis står over for.

Det islandske formandskab vil også sætte fokus på arbejdsmarkedets reaktion på klimaændringerne og den grønne omstilling. Det er vigtigt, at dialogen mellem myndigheder og arbejdsmarkedets parter fører til fælles reaktioner, så omstillingen kan blive retfærdig og bidrage til større lighed.

Meget tyder på, at den grønne omstilling ikke vil indebære færre job, men snarere skabe nye job på nye områder. Det bør sikres, at der på arbejdsmarkedet er kvalificerede mennesker, der kan opfylde de krav, den grønne omstilling stiller, samtidig med at man omskoler dem, der står til at miste deres job på grund af den grønne omstilling. På den måde skal vi styrke fundamentet for en retfærdig grøn omstilling til gavn for alle de nordiske lande.

Ligestilling

Den grønne omstilling kræver, at vi tænker på integration af køns- og ligestillingsaspekter i overensstemmelse med de nordiske landes fælles forpligtelse, Green and Gender-Equal Nordic Region, som blev underskrevet på FN's Kvindekommissions årlige samling i New York i marts 2022. Klimaændringer og ligestilling mellem kønnene er to af vor tids største udfordringer, og derfor er det vigtigt, at Norden er med til at sætte disse spørgsmål højt på dagsordenen. For at sikre en retfærdig omstilling er det nødvendigt at huske på, at klimaændringerne og klimainsatsen påvirker kønnene forskelligt.

Den første globale statusopgørelse over Parisaftalen foreligger i Islands formandskabsperiode, og danner grundlag for nye nationale mål for de lande, der har ratificeret aftalen. Samtlige nordiske lande har sat sig mål for CO₂-neutralitet, og det er vigtigt, at alle verdens lande sætter lignende mål hurtigst muligt.

I Norden søger man forskellige veje og ser på bæredygtige løsninger til at reducere udledningen af drivhusgasser, fremme binding og fjerne CO₂ fra udledning og i atmosfæren. Under Islands formandskab vil vi rette opmærksomheden mod de nordiske landes muligheder for at fange og lagre CO₂ permanent. Der er også mulighed for bedre udnyttelse af de løsninger, der består i at lagre CO₂ i jorden, ved at man genopretter jordkvaliteten og foretager en målrettet indsats for at reducere udledningen fra landbrug og arealudnyttelse. I Norden er der mange muligheder for at gå endnu længere inden for bæredygtig landbrugsproduktion, og disse skal udnyttes.

Havet

Havet indtager en særlig plads i Norden, og i overensstemmelse med de nordiske statsministres erklæring i august 2022 vil Island lægge stor vægt på de maritime anliggender. Island vil også lægge vægt på et vestnordisk samarbejde på dette område. Med øget forarbejdning af protein fra nordisk fisk og skaldyr får vi mulighed for at mindske miljøbelastningen, da produktionen generelt medfører en mindre belastning af miljøet.

Selvom det er lykkedes Nordens fiskeindustri at reducere udledningen af drivhusgasser markant, er der stadig lang vej til at opnå CO2-neutralitet. Island vil lægge større vægt på grøn omstilling i fiskeriet og i forarbejdningen af havets ressourcer samt en reduktion af miljøbelastningen i fiskeriprodukternes værdikæder.

Island vil også foreslå en bedre udnyttelse af underudnyttede arter for at opfylde målene om øget proteinproduktion i Norden, og det vil blive undersøgt, hvordan man kan forenkle miljøovervågning og ressourceforvaltning.

Norden stod i spidsen for at indlede forhandlinger om en international aftale om at mindske plastikforurening. Forhandlingerne vil finde sted i 2022-2024, og det er vigtigt at arbejde for, at aftalen bliver ambitiøs.

Energi

Energiomstilling er grundlaget for et grønnere Norden og bidrager også til en bedre energisikkerhed. Grøn energi bliver på grund af den støt stigende efterspørgsel stadig mere værdifuld. Den grønne energis potentiale ligger blandt andet i udnyttelse af vindenergi – både på land og i de farvande, de nordiske lande er omgivet af – og i at lagre energi, der kan udnyttes på en endnu mere hensigtsmæssig måde end tidligere. Formandskabet vil fokusere på at tage ved lære af og formidle landenes erfaringer med udviklingen af disse energimuligheder, og hvordan man samtidig kan værne om naturen og styrke samarbejdet med resten af samfundet, som er nødvendigt for at højne energieffektiviteten. Norden er førende inden for energiomstilling og brugen af vedvarende energi, og Island har en særstilling i forhold til udnyttelse af geotermisk energi. Det islandske formandskab ønsker at understrege vedvarende energis rolle i at øge energisikkerheden og forbedre befolkningens

velfærd. Øget energibesparelse og udnyttelse af vedvarende energi bidrager til øget energisikkerhed, hvilket gør det muligt at reducere importen af fossile brændstoffer.

Bæredygtighed

Norden har fastsat en strategi for bæredygtig udvikling og cirkulær økonomi, som dækker alt fra driften af store virksomheder til ressourceanvendelse til borgernes daglige aktiviteter. Multianvendelse af biprodukter fra industri og kraftværker udgør en vigtig del af en aktiv cirkulær økonomi og forbedret energieffektivitet. Der vil blive sat fokus på potentialet for brint og Power-to-X i energiomstillingen, både til tung landtransport og søtransport, ikke mindst i fiskefartøjer. Endvidere er det nødvendigt at udnytte organisk materiale, både som gødning ved dyrkning og for at øge jordkvaliteten. Samtidig er det presserende at fokusere på forebyggelse af generering af affald, uanset om det er i virksomheder eller i private husholdninger.

Norden vil kun kunne fortsætte udviklingen mod bæredygtighed ved aktiv inddragelse af hele samfundet og ved hjælp af blandt andet digitale løsninger. Der skal fortsat arbejdes på at opbygge et grønt Norden, hvor ligestilling mellem kønnene er en rettesnor. For at sikre dette må klimaindsatsen tage højde for alle køns perspektiver.

I de kommende årtier vil befolkningens aldersfordeling i Norden ændre sig, hvor andelen af ældre vil stige markant. De ældre er en gruppe, der har kraft, erfaring og viden, som kan udnyttes på forskellige og kraftfulde måder til gavn for miljøet. Samtidig vil initiativer på dette område kunne have en positiv social effekt blandt ældre.

Thingeyri, Island. Foto: Unsplash.com

Et konkurrencedygtigt Norden

Nordens fokus på grøn økonomisk vækst samt viden og innovation er nøglen til en øget konkurrenceevne. Det islandske formandskabsprogram lægger vægt på, at alle indbyggere i Norden skal have mulighed for at deltage aktivt i den digitale udvikling og udnytte dens potentiale. Et fælles arbejdsmarked og de store menneskelige ressourcer i Norden samt den frie bevægelighed for mennesker og virksomheder inden for regionen vil sætte de nordiske lande i stand til at håndtere mange slags forandringer og udfordringer i de kommende år.

Samfundsudvikling

For at følge op på planer om at øge konkurrenceevnen har de nordiske lande besluttet sig for at fremme grøn økonomisk vækst i regionen, blandt andet med øget fokus på viden og innovation og de muligheder, som den digitale udvikling indebærer. Mobilitet inden for et velfungerende arbejdsmarked er også en nøglefaktor for at nå dette mål. Norden vil opnå en fordel ved at gå i takt på sådan en rejse.

Det er vigtigt at undersøge de langsigtede konsekvenser af COVID-19 grundigt. Under Islands formandskab vil der være mulighed for at fortsætte opbygningen af forskeres adgang til nordiske sundhedsdata gennem en sikker digital infrastruktur (Nordic Commons).

I de senere år har unge gjort sig bemærket i samfundsdebatten om vor tids akutte udfordringer og dermed holdt regeringer og virksomheder til ilden. Under Islands formandskab vil vi søge at tage nye metoder og teknikker i brug for at fremme de unges medvirken i den offentlige debat i Norden ved at give dem mulighed for at skabe et fælles diskussionsforum og dermed øge

dialogen mellem unge og de nordiske regeringer.

Arbejdsmarkedet

Det står klart, at fremtiden vil indebære adskillige ændringer og udfordringer på arbejdsmarkedet, som de nordiske lande skal kunne møde uden tøven. Derfor er det nødvendigt at skabe et beslutningsgrundlag i takt med den hastige udvikling på arbejdsmarkedet. Under Islands formandskab vil der blive lagt særlig vægt på at bygge videre på den viden, der allerede er skabt gennem nordisk forskning af høj kvalitet på dette område.

Under Islands formandskab vil vi undersøge pandemiens konsekvenser på arbejdsmarkedet, og hvordan vi kan understøtte et sundt og bæredygtigt arbejdsmiljø til alles gavn helt frem til arbejdslivets ophør for at fastholde de ressourcer, der findes i arbejdsstyrken.

God arbejdsmarkedsdeltagelse er en forudsætning for et bæredygtigt velfærdssystem og en nøgelfaktor for et konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden. I det nordiske samarbejde arbejdes der på at styrke vidensgrundlaget for, hvordan landene kan øge arbejdsmarkedsdeltagelsen blandt alle samfundsgrupper.

Under Islands formandskab vil der blive lagt særlig vægt på behov blandt indvandrere og personer med handicap, og hvordan man kan lette deres inkludering på arbejdsmarkedet.

I Norden har man lagt stor vægt på at fjerne kønsbestemte lønforskel. Alligevel kan man stadigvæk konstatere en lønforskel i regionen, som ikke kan forklares med andet end køn. Meget tyder på, at de kvalifikationer, der kræves i traditionelle kvindejob, er blevet undervurderet i forhold til løn. Under Islands formandskab vil vi derfor fokusere på værdiansættelsen af job og det kønsopdelte arbejdsmarked i de nordiske lande.

Digitalisering

Øget integration i regionen kræver øget mobilitet af personer og virksomheder på tværs af landegrænser, for eksempel ved at fjerne nordiske grænsehindre. Under Islands formandskab vil der blive set på digitale løsninger, gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer og forbedrede skatteregler på tværs af landegrænser for at gøre det nemmere for folk at studere, arbejde og drive virksomhed i et andet land end deres hjemland.

Under Islands formandskab vil der fortsat blive arbejdet på at styrke den digitale infrastruktur, der skal bane vejen for, at Norden og de baltiske lande bliver verdens mest integrerede region inden for digitale tjenester og datakommunikation. I de senere år har man gennemført projekter om ID, der danner grundlag for at øge tilgængeligheden af digitale tjenester på tværs af landegrænser. Der vil fortsat blive lagt vægt på at udvikle nødvendige tjenester over grænserne for at gøre det lettere at bo og drive forretning hvor som helst i regionen. Udviklingen af disse tjenester skal også ses i relation til europæiske projekter, såsom EU Single Digital Gateway, EU Digital Wallet og Nordic Smart Government and Business.

Kultur

Informationsteknologi har også revolutioneret moderne kultur. Digital kommunikation har gjort store fremskridt og øget samarbejdet på tværs af både landegrænser og kunstgenrer og spiller en vigtig rolle i den forbindelse.

Den hastige globale udvikling og befolkningstilvæksten fra andre kulturer kræver ændringer i det nordiske samarbejde, som omfatter blandt andet udfordringer i forbindelse med integration, men samtidig muligheder for kulturel innovation.

Norden skal have et mangfoldigt kulturliv, der rummer diversitet, nysgerrighed og kreativitet. Island ønsker at benytte lejligheden under formandskabet til at gøre opmærksom på, at Norden er en attraktiv og kreativ region, der styrker landenes samlede konkurrenceevne.

Det er vigtigt at styrke og udvikle kunst- og kulturlivet i Norden ved at fremme innovation og øge netværk mellem unge kunstnere, også i forbindelse med nordiske kulturfestivaler og kunstarrangementer. Mangfoldig kulturel virksomhed er en central del af den nordiske økonomi og vil veje endnu tungere i fremtiden, da kunst, kultur og kreative industrier spiller en stadig vigtigere rolle i økonomien.

Foto: Udenrigsministeriet/Golli, Kjartan Þorbjörnsson

Et socialt bæredygtigt Norden

Lighed, social velfærd, tillid, ligestilling og en demokratisk bevidsthed – disse grundlæggende værdier binder de nordiske lande sammen og skaber fundamentet for vores samfund. Det islandske formandskab vil blandt andet prioritere nordisk samarbejde på områderne for sundhed, LGBTI-personers lige rettigheder, nye digitale løsninger, der øger tilgængeligheden for folk, samt integration af køns- og ligestillingsaspekter, mens den grønne omstilling finder sted.

Sundhed

Norden scorer højt på de fleste parametre, når livskvaliteten sammenlignes mellem verdens lande, og tanken bag det nordiske velfærdssystem har formet de nordiske samfund gennem lang tid. Med visionen om en socialt bæredygtig region har Norden sat sig som mål at blive en sammenhængende region, hvor fælles værdier såsom en velfungerende sundhedstjeneste, lighed, demokrati, ligestilling og social velfærd er dominerende. Disse værdier spiller en nøglerolle i at skabe fredelige samfund til gavn for landenes befolkninger.

I lyset af dette vil en forbedret folkesundhed og mental sundhed, især blandt børn og unge, digital omstilling, innovation på sundheds- og velfærdsområdet og beskyttelse mod antibiotikaresistens fortsat være vigtige emner under Islands formandskab.

Forebyggelse har for længst bevist sit værd som et effektivt redskab til at fremme fysisk og mental sundhed, ikke mindst blandt unge. De nordiske samfund står nu over for udfordringer på grund af en stigende gennemsnitsalder og konsekvenserne af COVID-19.

Under Islands formandskab vil vi forsøge at løfte fælles nordiske erfaringer inden for forebyggelse med vægt på præventive og tidlige tiltag og videreudvikle det nordiske samarbejde på sundhedsområdet med det formål at fremme alles sundhed.

I lyset af erfaringerne med COVID-19 vil vi under Islands formandskab undersøge muligheden for at forbedre sundhedsberedskabet. Det er vigtigt at styrke beredskabet i krisetider, såsom under en pandemi eller andre sundhedskriser, blandt andet ved at samarbejde om forsyningssikkerhed, stabil produktion og sikker distribution af fødevarer og medicin. Der arbejdes videre med beredskab inden for vaccinationer og medicin.

Der vil også blive lagt vægt på nordisk samarbejde om at forbedre brugen af medicin i Norden og reducere brugen af antibiotika på verdensplan.

Rettigheder

Det er vigtigt at sikre et sundt og bæredygtigt arbejdsmiljø til gavn for alle helt frem til arbejdslivets ophør for dermed at fastholde de ressourcer, der findes i arbejdsstyrken. Under Islands formandskab vil vi fortsat arbejde for at fremme et sundt og sikkert arbejdsmiljø ved at identificere fremtidige udfordringer inden for arbejdssikkerhed. Kampen mod menneskehandel vil fortsat være et prioriteret emne under Islands formandskab, og vil blive baseret på det arbejde, der er udført i nordisk regi i de senere år.

Ved at styrke den gensidige sprogforståelse blandt Nordens indbyggere kan man øge integrationen i regionen, ikke mindst blandt børn og unge. Det islandske formandskab vil lægge vægt på at færdiggøre revisionen af sprogerklæringen – et projekt, der startede på Islands initiativ i 2019.

I Norden arbejdes der på at implementere FN's Børnekonvention, og det islandske formandskab vil lægge vægt på, at stater og kommuner i Norden arbejder sammen for børnevenlige samfund.

Ligestilling er en af hjørnesteenene i det nordiske samarbejde. I de senere år har LGBTI-personers rettigheder været under pres flere steder i verden. Det er vigtigt at handle på dette. De nordiske lande skal fortsat stå vagt om de rettigheder, der allerede er opnået, og samtidig rette op på de skævheder, der stadigvæk eksisterer.

Under Islands formandskab vil ligestilling og LGBTI-personers rettigheder være i fokus. Trans- og interkønnede personers anliggender vil stå højt på dagsordenen, da der er tale om grupper, der stadig har lang vej til at opnå fulde rettigheder og anerkendelse i samfundet.

Innovation

Norden har været førende gennem tiden med innovation og implementering af teknologiske løsninger, og målet er at skabe en sammenhængende og inkluderende region. Alle grupper skal derfor inddrages i den omfattende digitale omstilling, der er i gang. Det islandske formandskab vil lægge vægt på at sikre, at nye elektroniske løsninger er tilgængelige for personer med handicap på lige fod med andre.

Det islandske formandskab vil lægge vægt på at udforme en fælles nordisk strategi for digital sprogteknologi, der kan bidrage til fremskridt for alle sprog i den digitale verden, således at Nordens sprog kan blive tilgængelige i den digitale kommunikation og i al databearbejdning.

Det nordiske velfærdssystem kommer blandt andet til udtryk ved, at indbyggerne når en høj levealder, og derfor vokser denne gruppe hurtigere end andre aldersgrupper. Det islandske formandskab vil lægge vægt på at integrere social- og sundhedstjenester, for at de ældre skal kunne leve et selvstændigt og aktivt liv så længe som muligt og nyde en høj livskvalitet i deres livs efterår. Med bedre tjenester vil flere kunne blive boende hjemme og deltage aktivt i samfundet i stedet for at skulle flytte på plejehjem eller hospital.

Foto: Udenrigsministeriet/Golli, Kjartan Þorbjörnsson

Fred

Fred spiller en nøglerolle i at gøre Norden grønt, konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt. De nordiske lande har optrådt samlet som ambassadører for fred på den internationale arena, hvor de har tilskyndet til internationale forhandlinger om fred og nedrustning. Konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine mærkes i hele Europa og andre steder, og sikkerhedssituationen generelt i Vesten har ændret sig fuldstændig. Under sådanne omstændigheder er de nordiske landes solidaritet og samarbejde ekstremt vigtigt.

Under formandskabsperioden vil vi sætte særligt fokus på, hvordan fred er en forudsætning for menneskerettigheder, ikke mindst kvindefrigørelse, social stabilitet og miljøbeskyttelse.

Vold og truslen om vold er en del af hverdagen for kvinder, LGBTI-personer og andre udsatte grupper, men den eskaleres i krigstid og påvirker de udsattes situation i endnu højere grad. Seksuel vold mod kvinder er en følge af krig og bruges gerne som våben i krigsførelse, og børn, der bliver adskilt fra deres forældre, kan nemt blive ofre for menneskehandel.

Klimaforandringer tvinger ligesom krig mennesker til at forlade deres hjem og driver dem på flugt. Hvis der ikke sker nogen forandring vil dette føre til en kraftigt øget migrationsstrøm i de kommende år og årtier, og antallet af klimaflygtninge vil stige markant. Ligesom kampen mod klimakrisen er et af de vigtigste grundlag for velfærd og sikkerhed, er fred et grundlag for, at vi kan bekæmpe klimaforandringerne, opretholde social stabilitet og øge ligheden.

Det islandske formandskab vil lægge vægt på, at fredsspørgsmålet bør være en af hjørnestenene i det nordiske samarbejde.

Samarbejde mellem fredscentre og forskningsinstitutioner i de nordiske lande skal gøres mere synligt, og det gode arbejde, de udfører, skal fremhæves. Det islandske formandskab bliver vært for en international konference i Reykjavik, hvor vi vil fremhæve betydningen af fred som forudsætningen for menneskerettigheder, velfærd, kvindefrigørelse og miljøbeskyttelse og knytte dette til visionen om, at Norden skal blive verdens mest bæredygtige og integrerede region.

Vores vision 2030

Et **konkurrencedygtigt** Norden

Sammen vill vi fremme grøn vækst i Norden baseret på viden, innovation, mobilitet og digital integration.

**Norden skal blive
verdens mest
bæredygtige og
integrerede
region**

Et **grønt** Norden

Sammen vil vi fremme en grøn omstilling af vores samfund og arbejde for kuldioxidneutralitet og en bæredygtig cirkulær og biobaseret økonomi.

Et **socialt bæredygtigt** Norden

Sammen vil vi fremme en inkluderende, ligestillet og sammenhængende region med fælles værdier og styrket kulturudveksling og velfærd.

**Vores vision 2030,
som blev godkendt
af de nordiske
statsministre
under Islands
formandskab i
august 2019, er
fortsat en vigtig
ledetråd i arbejdet.**

Om denne publikation

Norden – en kraft for fred
Program for Islands formandskab i Nordisk Ministerråd 2023

PolitikNord 2022:738

ISBN 978-92-893-7427-9 PDF

ISBN 978-92-893-7428-6 ONLINE

<http://dx.doi.org/10.6027/politiknord 2022-738>

© Nordisk Ministerråd 2022

Publiceret: 1.11.2022

Forside foto: Visit Iceland. Háifoss, Island.

Layout: Louise Jeppesen

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Ministerråd

Nordens Hus

Ved Stranden 18

1061 København K

www.norden.org

Læs flere nordiske publikationer: www.norden.org/da/publikationer